روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم

دوشنبه ۲۱ اردیبهشت ۱۴۰۵ | ۲۳ ذی‌القعده ۱۴۴۷
۱۲ صفحه روزنامه
سال بیست‌وهفتم | شماره ۷۳۱۸
Monday | 11 MAY | 2026

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

وحشت آمریکایی

سفره‌های خالی و افزایش قیمت سوخت بخش کوچکی از دغدغه‌های مردم آمریکا پس از جنگ با ایران است

در حالی که کابینه دونالد ترامپ بر ضرورت توقف برنامه هسته‌ای ایران به‌عنوان منطق اصلی حمله نظامی تأکید می‌کند، نظرسنجی‌های معتبر در ماه‌های اخیر تصویری کاملا متفاوت از دغدغه‌های واقعی شهروندان آمریکایی را به نمایش گذاشته‌اند. اگرچه حمله بزدلانه علیه ایران یک هدف استراتژیک برای آمریکا عنوان شده اما برای اکثر خانواده‌های آمریکایی، قیمت هر گالن بنزین تبدیل به مهم‌ترین شاخص پیروزی یا شکست در این جنگ شده است. براساس آخرین داده‌های مؤسسه Pew Research که در اوایل آوریل ۲۰۲۶ منتشر شد، حدود ۶۹ درصد شهروندان آمریکایی نگران افزایش قیمت بنزین و سوخت هستند و از این میان، ۴۵ درصد می‌گویند شدیدا نگران این موضوع هستند. این رقم نسبت به ماه قبل (اسفند ۱۴۰۴) رشد قابل توجهی داشته و به وضوح نشان می‌دهد که دغدغه‌های اقتصادی بر آرمانگرایی سیاسی غلبه کرده است.

«اشتباه بزرگ» ناخرسندی از جنگی که تمامی ندارد

مخالفت افکار عمومی با این جنگ ابعاد تاریخی پیدا کرده است. نظرسنجی مشترک واشنگتن‌پست، ای‌بی‌سی نیوز و ایپسوس که در روزهای پایانی آوریل انجام شد، نشان می‌دهد ۶۱ درصد از آمریکایی‌ها استفاده از نیروی نظامی علیه ایران را اشتباه می‌دانند. این میزان محبوبیت، جنگ کنونی را در ردیف جنگ ویتنام (اوایل دهه ۱۹۷۰) و بحران‌ترین دوران جنگ عراق قرار می‌دهد.

جالب توجه آن‌که حتی در میان رأی‌دهندگان ترامپ نیز شاهد شکاف نسلی عمیق هستیم. نظرسنجی Pew Research نشان می‌دهد در حالی که ۸۰ درصد جمهوریخواهان مسن (۶۵ سال و بالاتر) به سیاست‌های ترامپ در قبال ایران اطمینان دارند، این رقم در میان جمهوریخواهان ۱۸ تا ۲۹ ساله به کمتر از ۵۰ درصد سقوط می‌کند. این یعنی «نسل جدید راست آمریکا» حوصله جنگی بی‌پایان در خاورمیانه را ندارد.

قیمت سقف فروشگاه‌ها و خالی شدن جیب‌ها

تأثیر جنگ بر اقتصاد داخلی آمریکا دیگر فقط یک پیش‌بینی نیست بلکه به یک شوک واقعی و روزمره تبدیل شده است. میانگین قیمت بنزین در این کشور از مرز ۴/۵۶ دلار عبور کرده و در ایالاتی مانند کالیفرنیا به بیش از ۶ دلار رسیده است.

این رقم فشار سنگینی به طبقه متوسط و کم‌درآمد وارد کرده است. نظرسنجی واشنگتن‌پست نشان می‌دهد از هر چهار آمریکایی، ۴۴ درصد «رفتار رانندگی خود را تغییر داده‌اند» (کاهش سفرها) و ۴۲ درصد برای تأمین هزینه سوخت، از دیگر مخارج خانواده خود کاسته‌اند. نگرانی از تورم ناشی از جنگ به حدی است که شاخص اعتماد مصرف‌کننده دانشگاه میشیگان به پایین‌ترین سطح خود از زمان بحران مالی ۲۰۰۸ (۴۷/۶ امتیاز) سقوط کرده است.

نگرانی از حضور در باتلاق زمینی و تلفات

دومین نگرانی بزرگ آمریکایی‌ها، تکرار اشتباه استراتژیک و فرستادن نیروی زمینی است. مؤسسه Associated Press گزارش می‌دهد که حدود ۶۰ درصد از مردم با اعزام نیروی زمینی به ایران مخالفند. در همین حال، نظرسنجی رویترز/ایپسوس نشان می‌دهد ۸۶ درصد از پاسخ‌دهندگان نگران جان سربازان آمریکایی هستند که این بالاترین میزان نگرانی مشترک فراحزبی در این نظرسنجی‌ها بوده است. هراس عمومی از این است که اوکراین و خاورمیانه همزمان به باتلاق‌هایی تبدیل شوند که بودجه و نیروی نظامی آمریکا را تحلیل ببرند.

تردید در کارآمدی رهبری کاخ سفید

علاوه بر نگرانی‌های اقتصادی و جانی، بخش قابل توجهی از مردم آمریکا به توانایی دولت در مدیریت این بحران اعتماد ندارند. همین نظرسنجی در اواخر آوریل نشان داد ۶۴ درصد از مردم به توانایی ترامپ برای تصمیم‌گیری درست در مورد ایران اعتماد ندارند و ۶۲ درصد از عملکرد او در مدیریت جنگ ناراضی هستند. این بی‌اعتمادی ریشه در ابهام دارد. حدود نیمی از آمریکایی‌ها معتقدند اهداف دولت در این جنگ به هیچ‌وجه روشن نیست و ۴۹ درصد ابراز می‌کنند که اعتماد چندانی به موفقیت نهایی دولت ندارند.

شکست در خانه

تحلیل داده‌های نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد بزرگ‌ترین نقطه ضعف جبهه داخلی آمریکا در برابر جنگ با ایران، شکاف عمیق بین اولویت‌های نخبگان حاکم و مطالبات شهروندان عادی است.

در حالی که کاخ سفید روی غنی‌سازی و آکتورهای اتمی تمرکز دارد، رأی‌دهنده آمریکایی بیش از هر چیز نگران قیمت همبرگر و بنزین است.

افزایش هزینه‌های زندگی و ترس از تداوم یک جنگ فرسایشی، فضای روانی جامعه آمریکا را به سمتی برده که براساس گزارش سی‌ان‌ان، حدود دو سوم مردم معتقدند سیاست‌های ترامپ وضعیت اقتصادی را بدتر کرده است. این نارضایتی به دامنه‌ای برای گروه‌های سیاسی تبدیل شده تا از آن به‌عنوان اهرم فشار علیه استمرار این رویکرد نظامی استفاده کنند.

نگرانی‌های مردم آمریکا درباره جنگ با ایران

درصد پاسخگویان آمریکایی که نگران سناریوهای زیر در رابطه با جنگ با ایران هستند

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱	نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۲
غروب آفتاب: ۱۸:۵۹	اذان صبح فردا: ۳:۲۵
اذان مغرب: ۱۹:۱۹	طلوع خورشید فردا: ۵:۰۲

حکمت

امام علی(ع): اگر درهای زمین و آسمان‌ها بر بنده‌ای بسته شود آنگاه او تقوا را پیش گیرد خداوند راه نجاتی برایش می‌گشاید./ تحف‌العقول

واحه

بحریست جهان، عشق در او کشتی نوح است
موج خطرش سلسله جنبانی عقل است/ صائب تبریزی

یادداشت

علی برخورداری | تهیه‌کننده ارشد رادیو معارف

نامعادلات بعد از جنگ سوم

در جریان جنگ دوم تحمیلی خیلی از معادلات منطقه غرب آسیا دگرگون شد اما این دگرگونی در جنگ تحمیلی سوم به انقلاب در مناسبات کشیده شد. بر همین اساس و به اذعان دشمنان جمهوری اسلامی، ایران بعد از جنگ تحمیلی سوم قدرتمندتر و قوی‌تر شده است. دلیل این پیروزی، تغییر و تقلیل راهبردهای دشمن به سطح تاکتیکی و در مقابل ارتقای سطح واکنش کشور عزیزمان، از مرحله تاکتیکی به سطح راهبردی است. رئیس جمهور آمریکا صریحا راهبرد جنگ تحمیلی سوم را «تغییر رژیم» در ایران عنوان و در خیال خود، برای ایران بعد از جنگ نیز رهبر تعیین کرد. در سمت رژیم صهیونیستی نیز این تقلیل کنشگری به وضوح دیده می‌شود. صهیونیست‌ها هم در راهبردشان سخن از تجزیه ایران عزیز بودند اما امروزه به فرار از مهلکه جنگ قانع شده‌اند. این تنزل اهداف در سمت دشمن، همگی مدیون ایستادگی و حضور و مقاومت مردم شریف ایران و ابتکار عمل نیروهای مسلح کشور است. اکنون که پرده‌ها افتاده و دشمن به همه حربه‌ها اعم از حمله نظامی، هجوم به مراکز دانشگاهی و فرهنگی، شهادت دانشمندان و نخبگان علمی، تجزیه ایران و تغییر حکومت و حتی شهادت رهبر عزیزمان متوسل شده، منطقا سطح راهبردی جمهوری اسلامی نیز جهت حفظ پیروزی‌های میدان باید تغییر کند، که به دو مورد آن اشاره می‌کنم:

۱. اگر دشمن جنگ را به خاک و سرزمین ما کشانده، ما نیز باید در راهبرد آینده، ضربه به دشمن در خاک و سرزمینش را لحاظ کنیم. باید سطح تنبیه دشمن، متناسب با خصومت و سطح تنش او باشد تا به مرحله بازدارندگی برسیم. درواقع حمله دشمن آمریکایی- صهیونیستی در ما این حق را ایجاد کرد تا برد موشک‌های‌مان را تا سرزمین آمریکایی‌ها ارتقا دهیم. این راهبرد پیش از این در دکترین ما نبود اما آنارشیسم و میلیتاریسم آمریکایی ما را به این نقطه رسانده است. درواقع تغییر معادلات از سمت دشمن آغاز شده است، نه از سمت ما.

۲. اگر دشمن دنبال تغییر رژیم در ایران اسلامی است و بی‌پرده در رسانه‌ها از آن سخن می‌گوید، ما نیز باید سطح راهبردمان را با این درجه از تهدید همسان کنیم. تجربه مردم‌سالاری دینی و دموکراتیک جمهوری اسلامی و وظیفه دینی ما می‌طلبد به مسلمانان کشورهای منطقه کمک کنیم تا به حکومت دینی و مردم‌سالاری دینی برسند. مدت‌هاست حکومت‌های غربگرای منطقه با آزادیخواهی و دینداری مردم‌شان همراهی ندارند. بعد از جنگ سوم تحمیلی، منطقا یکی از راهبردهای جمهوری اسلامی ایران باید کمک به تشکیل حکومت‌های دینی و مردمی در منطقه تغییر کند. جمهوری اسلامی ایران تنها کشوری است که از حریم اسلام و مسلمانان دفاع می‌کند و حکومت کشورهای منطقه به‌جای حمایت از ایران، در کنار دشمنان ملت‌های مسلمان ایستاده‌اند. بنابراین منطقه نیاز به «تغییر رژیم» در راستای منافع کشورهای مسلمان دارد.

ورزش

عاقبت حمله به ایران؛ جام جهانی و بحران‌های جدی

فیفا هم در گِل گیر کرد!

حمله به ایران، در آستانه جام جهانی، بحران بزرگی برای دنیا به وجود آورده است. بحران‌هایی که نه تنها مشکلات سیاسی و اختلافات را تشدید کرده که فوتبال را به‌عنوان صنعتی پرطرفدار و پردرآمد تحت تأثیر قرارداده است. بستن تنگه هرمز، در مقابل حملات ناجوانمردانه به ایران، عامل اصلی قدرتنمایی ایران در دنیا بوده، به‌شکلی که حالا عده‌ای معتقدند ادامه درگیری‌ها در خلیج‌فارس، جام جهانی را تحت تأثیر قرار خواهد داد. از سویی، ساعات نه چندان مناسب برگزاری و پخش مسابقات، حق پخش تلویزیونی را به شدت با مشکل مواجه کرده است. درباره سفر طرفداران به آمریکا نیز معضلاتی به وجود آمده، به‌شکلی که فیفا حالا در تنگنای بدی قرار گرفته است. در این مطلب به بررسی بحران‌های فعلی جام جهانی پیش‌رو می‌پردازیم.

بحران حق پخش

دو کشور چین و هند هنوز حق پخش بازی‌های جام جهانی را خریداری نکرده‌اند! این موضوع زمانی مهم و بحرانی می‌شود که بدانید که هر دو کشور با بیش از یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون جمعیت، در رده‌های اول و دوم دنیا قرار دارند. اگر آنها مسابقات را پخش نکنند، فیفا با بحرانی بزرگ مواجه خواهد شد. منابع خبری اعلام کردند به هند پیشنهاد فروش ۱۰۰ میلیون دلاری تصاویر شد ولی آنها اعلام کردند ۲۰ میلیون دلار می‌دهند! دلیل هم مشخص است. جام جهانی در ساعات بدی برگزار می‌شود و هندی‌ها ترس این را دارند که مسابقات پربیننده نباشد. فعلا مذاکرات به بن‌بست رسیده است. در چین هم وضعیت به همان اندازه عجیب است. مذاکرات بین فیفا و چین همچنان محرمانه پیش می‌رود. معمولا شبکه دولتی CCTV چند ماه زودتر حق پخش جام جهانی را می‌گیرد و تبلیغات گسترده‌ای را خیلی قبل از مسابقات آغاز می‌کند اما این بار تا این لحظه سکوت کامل حاکم بوده است. چین در جام جهانی قبلی نیمی از کل ساعات تماشای دیجیتال جهان را به خود اختصاص داده بود و بنابراین نبود توافق پخش، یک نگرانی تجاری عظیم محسوب می‌شود. فیفا می‌گوید قراردادهای پخش در بیش از ۱۷۵ منطقه جهان نهایی شده‌اند اما باید تکلیف چین و هند مشخص شود.

مسافران روی هوا!

مسافران جام جهانی از نقاط مختلف دنیا به آمریکا، کانادا و مکزیک سفر می‌کنند. فاصله این کشورها با اروپا، آمریکای جنوبی، آفریقا، استرالیا و آسیا زیاد است و مسافران باید ساعات زیادی را در پرواز باشند؛ البته اگر پروازی در کار باشد! افزایش شدید بهای سوخت جت در پی جنگ علیه ایران، صنعت هوانوردی جهان را با بحران تازه‌ای روبه‌رو کرده است. قیمت سوخت در خیلی از کشورهای جهان دو برابر شده و بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی بخشی از پروازهای خود را لغو کرده‌اند. افزایش قیمت بلیت نیز با واکنش سرد مسافران مواجه شده و این بحران احتمالا یقه جام جهانی را هم بگیرد. گزارش‌ها حکایت از آن دارد شرکت اسپیریت ایرلاینز آمریکا مجبور شده بسته حمایتی ۵۰۰ میلیون دلاری از دولت دریافت کند. در اروپا لوفت‌هانزا برای مهار هزینه‌ها حدود ۲۰ هزار پرواز را لغو کرده است. یونایتد ایرلاینز در آمریکا نسبت به افزایش تا ۲۰ درصدی قیمت بلیت هشدار داده است. دلتا و امریکن ایرلاینز نیز ضمن کاهش ظرفیت پروازها، هزینه خدمات جانبی از جمله بار مسافران را بالا برده‌اند. گروه ایرفرانس-کی‌ال‌ام نیز قیمت بلیت مسیرهای طولانی را ۵۰ یورو افزایش داده است. در کانادا، ایر کانادا و ایر ترنسات بخشی از پروازهای خود به اروپا و منطقه کارائیب را کاهش داده‌اند. در بریتانیا، ایزی‌جت اعلام کرده است برای تعطیلات تابستانی فعلا هزینه اضافی اعمال نمی‌کند اما نسبت به افزایش قیمت بلیت در اواخر تابستان هشدار داده است. خبرهای این چنین در هفته‌های گذشته تیتر مهم رسانه‌های خبری جهان بوده است. ادامه تشدیدها با ایران و بسته بودن تنگه هرمز بدون شک بحران پرواز و انتقال مسافران را به جام جهانی می‌کشاند. به همین دلیل کشورهای مختلف خواهان پایان یافتن قطعی جنگ و تعیین تکلیف وضعیت سوخت هستند. در حال حاضر بعضی شرکت‌های هندی از جمله ایندیگو، ایر ایندیا و آکاسا ایر، همچنین شرکت کتی پسیفیک هنگ‌کنگ و شماری از ایرلاین‌های آسیایی نیز بخشی از پروازها را کاهش داده یا هزینه سوخت را به بلیت‌ها افزوده‌اند.

بلیت گران

اگر مسافران به جام جهانی برسند، باید برای تماشای مسابقات هزینه‌های گزافی بپردازند. جیانی اینفانتینو که با نگاه صرفا اقتصادی، فوتبال را از جذابیت همیشگی انداخته، این بار نیز با بالا بردن قیمت بلیت‌ها، در حال فراری دادن تماشاگران از ورزشگاه‌هاست. او به تازگی در لوس آنجلس در اظهار نظری عجیب که بیشتر شبیه به دلال‌های بلیت است، گفت: «اگر کسی بلیت فینال را در بازار آزاد دو میلیون دلار عرضه کند، به این معنا نیست که قیمت واقعی آن همین است یا کسی آن را خواهد خرید؛ و اگر کسی چنین بلیتی بخرد، شخصا برایش هات‌داگ و نوشیدنی می‌برم تا تجربه خوبی داشته باشد!»

او همچنین مقایسه‌ای میان جام جهانی ۲۰۲۲ قطر و ۲۰۲۶ انجام داد و گفت قیمت گران‌ترین بلیت فینال در قطر حدود ۱۶۰۰ دلار بود، در حالی که در جام جهانی ۲۰۲۶ قیمت رسمی آن تا حدود ۱۱ هزار دلار می‌رسد. البته او تلاش کرد تا آمار ثبت درخواست ۵۰۰ میلیونی را، نشان از تمایل مردم سرتاسر دنیا برای تماشای مسابقات بهانه کند اما توضیح نداد چرا باید بلیت‌ها این قدر گران باشد. بعد از اعتراضات رسانه‌های اروپایی و آسیایی، آش به قدری شور شده که حتی دونالد ترامپ رئیس جمهور آمریکا هم به انتقاد از رفتارهای اقتصادی فیفا پرداخت. او درباره قیمت هزار دلاری بلیت بازی افتتاحیه گفت: «اصلا از این رقم خبر نداشتم. من هم مطمئنا دوست دارم آنجا باشم اما اگر بخواهم صادق باشم، من هم این مبلغ را پرداخت نمی‌کنم.»

فوتبال اروپا

با اسکن کیوآرکدها خلاصه بازی‌های دیشب فوتبال اروپا را تماشا کنید

بارسلونا
رئال مادرید
پارما
رم
پاری سن ژرمن
برست
میلان
آتالانتا
وستهام
آرسنال

از قرعه‌کشی تا واکنش قلعه‌نویی درباره هم‌گروهی با چین، قرقیزستان و سوریه

با امیر تا جام ملت‌ها

اگر فکر می‌کنید جام جهانی آخرین ایستگاه فوتبال ایران است و از حالا باید تمام هم و غم خود را برای حضور موفق در این تورنمنت گذاشت، اشتباه بزرگی مرتکب شده‌اید. واقعیت این است که تیم‌ملی ایران در جام جهانی اگر یک یا نهایتا دو مرحله صعود کند یک موفقیت بزرگ تلقی می‌شود اما اگر در جام ملت‌ها قهرمان نشود، یک باخت بزرگ را تجربه خواهد کرد. کارلوس کی‌روش همواره قبل از جام‌های جهانی، به یک نکته خاص اشاره می‌کرد که ایرانی‌ها معمولا به آن دقت نمی‌کردند: «تمام فکر و ذکرتان جام جهانی است؟ اصل کاری را فراموش کرده‌اید. قهرمانی در آسیا.» نگاه او کاملا فنی و درست بود. ایران که نمی‌تواند قهرمان جهان شود، بنابراین باید تمرکز اصلی‌اش را روی قهرمانی آسیا بگذارد یا حداقل، از آن غافل نشود.

متن کامل

متن کامل را در جام جم آنلاین بخوانید.